

POSITION PAPER

rondetafelgesprek

‘Modernisering Wet op de lijkbezorging’

11 april 2019

telefoon 088 – 7305 444
 website www.begraafplaats.nl
 e-mail lob@begraafplaats.nl

De wijze waarop men in een cultuur met zijn overledenen omgaat, bepaalt de mate van ontwikkeling van deze samenleving.

De Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB), de brancheorganisatie van de begraafplaatsbeheerders in Nederland, is enthousiast over het initiatief van de minister, mevrouw K. Ollongren; het vernieuwen en toekomstbestendig maken van de Wet op de lijkbezorging. De LOB staat achter de brief van de minister, maar heeft daarbij enige kanttekeningen en aandachtspunten.

duurzaamheid

Begraven is de meest milieuvriendelijke vorm van lijkbezorging. Begrippen als duurzaamheid en natuurlijke kringloop binnen het ecosysteem, staan ook hoog in het vaandel van het huidige, groenste kabinet ooit. Deze ambitie valt echter niet te rijmen met de reactie in de brief van de minister d.d. 17 januari 2019 (citaat):

In de Wlb staat dat een kist of ander omhulsel vervaardigd moet zijn van biologisch afbreekbaar materiaal die het doel van begraving niet belemmeren. In het verleden waren hierover regels gesteld in het Lijkomhulselbesluit 1998. Het nu opnieuw specificeren van de definitie gaat in tegen het eerder gekozen uitgangspunt de wetgeving op dit punt eenvoudiger te maken en hiermee meer ruimte te geven aan de uitvoeringspraktijk. De bepaling biedt op dit moment naar mijn idee ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Het opnemen van een definitiebepaling beperkt mogelijkheden, nu en in de toekomst.

Wij vragen niet om het opnieuw specificeren van de definitie. Wij vragen om te overwegen een termijn te koppelen aan de in de wet genoemde biologische afbreekbaarheid.

De wettelijke grafrusttermijn bedraagt minimaal tien jaar in Nederland. Deze wettelijke termijn komt voort uit de periode waarbinnen het volledige verteringsproces bij gunstige omstandigheden plaatsvindt. Deze minimumtermijn zou een uitgangspunt kunnen vormen bij het bepalen van de periode waarbinnen de biologische afbreekbaarheid van de lijkst of ander omhulsel een feit is. Graag denken wij mee om voor dit verborgen probleem, waar veel beheerders van begraafplaatsen mee te maken hebben, een groene oplossing te vinden die hanteerbaar is en in de vernieuwde wet past.

Jongeren hebben meer affiniteit met begraven, ouderen meer met cremen, zo blijkt uit recent onderzoek. Veel mensen hebben geen idee wat allemaal mogelijk is op het gebied van begraven.

Maar wij zouden nog een stap verder willen gaan. Niet alleen het lijkomhulsel, maar vooral ook de kleding die de overledene draagt is bepalend of het natuurlijke proces van vertering op gang komt. Kleding, gefabriceerd van niet natuurlijke materialen vertraagt of belemmert de vertering in hoge mate. Wij realiseren ons de kleding die een overledene draagt, in hoge mate een privéaangelegenheid is. Het vaststellen van criteria op dit gebied ligt gecompliceerd. Toch willen wij met deze stelling een eventuele discussie op gang brengen.

kwaliteit uitvaartleiders

Uitvaartleiders zijn de personen die bij de mensen thuis komen na een overlijden. Zij adviseren nabestaanden, hoe een afscheid eruit komt te zien. Zij zijn de vertrouwenspersoon en spreekbuis van families in een moeilijke, emotionele periode. De uitvaartleiders zijn als het ware de vertegenwoordigers van o.a. de begraafplaatsen. Contact tussen nabestaanden en begraafplaatsbeheerders vindt meestal plaats ná de begrafenis. De LOB vindt het belangrijk dat iedere uitvaartondernemer maatwerk levert van hoge kwaliteit. Er zijn meerdere keurmerken in uitvaartland die kwaliteit kunnen waarborgen, onder andere Stichting Keurmerk Uitvaartzorg en Keurmerk Persoonlijke Uitvaart. Wij zijn voorstander van het bepalen en vastleggen van criteria voor keurmerken in de uitvaartwereld.

termijn van begraven

Een begrafenis of crematie moet conform de huidige wet plaatsvinden na 36 uur en binnen zes werkdagen na overlijden. Op deze regeling kan een uitzondering, bijvoorbeeld om godsdienstige redenen, worden aangevraagd. Bij het bepalen van een wettelijke nieuwe minimumtermijn moet ons inziens rekening worden gehouden met organisatorische factoren. Zo is het bijvoorbeeld nu niet mogelijk om in het weekend een verlof tot begraven of cremeren aan te vragen. Ook begraafplaatsbeheerders kunnen of willen (bijvoorbeeld om geloofsredenen) soms niet inspelen op een dienstverlening van zeven dagen per week. Het risico is dat de wettelijke termijn en de reële haalbaarheid kunnen verschillen. Wij pleiten er daarom voor om als minimum termijn te hanteren: *niet binnen één werkdag*, in plaats van de voorgestelde *niet binnen 24 uur*.

natuurbegraven

De LOB is voorstander van het verankeren van het begrip natuurbegraafplaats in de wet. Door het wettelijk vaststellen van criteria, wordt een allesomvattende definitie van het begrip *natuurbegraafplaats* een feit. Misverstanden worden daardoor voorkomen en het begrip wordt omkaderd en beschermd.